

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назва курсу	Бюджетний менеджмент
Викладач (-і)	Володимир ШАЛІМОВ, кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування
Контактний тел.	+38(0522) 390-597
E-mail:	v.shalimov@ukr.net
Обсяг та ознаки дисципліни	Вибіркова дисципліна, змістових модулів – 3. Форма контролю: залік. Загальна кількість кредитів – 4, годин – 120, у т.ч. лекції – 28 годин, практичні заняття – 14 годин, самостійна робота – 78 годин. Формат: очний (offline / face to face) / дистанційний (online). Мова викладання: українська / англійська (одна тема). Рік викладання – 2022.
Консультації	Консультації проводяться відповідно до Графіку, розміщеному в інформаційному ресурсі moodle.kntu.kr.ua; у режимі відеоконференцій Zoom, через електронну пошту, Viber, Messenger, Telegram за домовленістю.
Пререквізити	Ефективність засвоєння змісту дисципліни значно підвищиться, якщо здобувач володіє знаннями з основ бюджетної та податкової систем.

1. Мета і завдання дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни «Бюджетний менеджмент» є формування у студентів системи знань з організації та управління бюджетним процесом у державі.

Завдання вивчення дисципліни:

- формування компетентностей, важливих для застосування управлінських навичок у сфері державних та місцевих фінансів;
- теоретична та практична підготовка здобувачів з питань сутності та змісту процесів планування та виконання бюджетів різних рівнів.

2. Результати навчання

У результаті вивчення дисципліни здобувач вищої освіти повинен:

знати:

- сутність та складові бюджетного менеджменту, концепцій бюджетного менеджменту;
- сутність та структуру бюджету держави як об'єкта управління, структуру органів оперативного управління бюджетом, органів, що забезпечують виконання бюджету та контроль за його виконанням, їх функції та завдання діяльності;
- основи, методи, рівні та етапи бюджетного планування, порядок формування і затвердження бюджетів різних рівнів, основи управління доходами і видатками бюджетів різних рівнів;
- структуру документообороту, пов'язаного із плануванням та виконанням бюджету, організацію і методичку обліку виконання бюджету, структуру звітності з виконання бюджету;
- види, форми та методи державного фінансового контролю в сфері бюджетного менеджменту;
- існуючі підходи до організації бюджетного менеджменту в зарубіжних країнах;

вміти:

- аналізувати та опрацьовувати законодавчі та нормативні документи, що регулюють сферу бюджетних відносин;
- використовувати теоретичний та методичний інструментарій для обґрунтування управлінських рішень в сфері бюджетного менеджменту;
- здійснювати облік виконання бюджету та складати звітність за його результатами;
- аналізувати і планувати доходні та видаткові частини бюджетів різних рівнів;

набути соціальних навичок (soft-skills):

- розвинути вміння формувати власну думку та приймати обґрунтовані рішення;
- розвинути комунікативні навички, навички презентації матеріалу, взаємодії в команді.

3. Політика курсу та академічна доброчесність

Очікується, що здобувачі вищої освіти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлювати наслідки її порушення.

При організації освітнього процесу в Центральноукраїнському національному технічному університеті здобувачі вищої освіти, викладачі та адміністрація діють відповідно до: Положення про організацію освітнього процесу; Положення про організацію вивчення вибіркових навчальних дисциплін та формування індивідуального навчального плану ЗВО; Кодексу академічної доброчесності ЦНТУ.

4. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Сутність бюджетного менеджменту

Тема 1. Сутність та засади бюджетного менеджменту

Тема 2. Бюджет як об'єкт управління та технології бюджетного менеджменту й бюджетування

Тема 3. Бюджетні ризики та управління ними у бюджетному менеджменті

Тема 3. Органи управління бюджетним процесом в Україні

Змістовий модуль 2. Планування та виконання бюджету

Тема 4. Бюджетне планування

Тема 5. Організація виконання бюджету

Тема 6. Облік виконання бюджетів

Тема 7. Звітність про виконання бюджетів

Тема 8. Контроль в системі бюджетного менеджменту

Змістовий модуль 3. Бюджетний менеджмент в Європейському Союзі та інших країнах світу.

Торіс 9. Financial Regulation applicable to the general budget of the European Union and in other European countries

Тема 10. Світовий досвід бюджетного менеджменту

5. Система оцінювання та вимоги

Види контролю: поточний, підсумковий.

Методи контролю: спостереження за навчальною діяльністю здобувачів, усне опитування, оцінювання письмових робіт (рефератів) та їх презентацій, письмовий контроль у вигляді тестів.

Рейтинг студента із засвоєння дисципліни визначається за 100 бальною шкалою, у тому числі: перший модуль – 50 балів, другий модуль – 50 балів.

Семестровий залік полягає в оцінці рівня засвоєння здобувачем вищої освіти навчального матеріалу на лекційних, практичних, семінарських або лабораторних заняттях і виконання індивідуальних завдань за стобальною та дворівневою («зараховано», «не зараховано») та шкалою ЄКТС результатів навчання.

6. Рекомендована література

1. Податковий кодекс України від 2 грудня 2010 року №2755-VII (зі змінами та доповненнями). URL : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>

2. Бюджетний кодекс України (зі змінами та доповненнями). URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2456-17>

3. Бюджетний менеджмент : підруч. / за ред. В. Г. Дем'янишина, Г. Б. Погрішук. Тернопіль : ТНЕУ, 2017. 532 с.

4. Бюджетний менеджмент: Підручник / В. Федосов, В. Опарін, Л. Сафонова та ін.; За заг. ред. В. Федосова. К.: КНЕУ, 2004. 864 с.

5. Бюджетний менеджмент: тренінг-курс: навч. посіб./ Л.Д. Сафонова, А.Є. Буряченко, Є.О. Малік та ін. К.: ДННУ «Акад. фін. Управління», 2012. 400 с.

6. Макрофінансове бюджетування: навч. посіб. / Т.С. Бабич, Т.В. Жибер; за наук. ред. д-ра екон. наук, проф. В.М. Федосова. К.: КНЕУ, 2011. 311 с.

7. Пріоритети розвитку фінансової системи України в умовах євроінтеграційних процесів : монографія / Л. Л. Гриценко, І. М. Боярко, Т. А. Васильєва та ін. ; за заг. ред. д-ра екон. наук Л. Л. Гриценко. Суми : Сумський державний університет, 2021. 379 с.

8. Савастєєва О. М. Організація бюджетного процесу на місцевому рівні в умовах фінансової децентралізації: теорія, методологія, практика : монографія. Чернігів: ЧНТУ, 2019. 360 с.

9. Sytnyk N., Onyusheva I., Holynskyy Y. The Managerial Issues of State Budgets Execution: The Case of Ukraine and Kazakhstan. Polish Journal of management Studies. 2019. Vol.19, No.1. P.445-463. URL: <https://bibliotekanauki.pl/articles/404900.pdf>

10. Financial Regulation applicable to the general budget of the Union. July 2018. European Commission. URL: <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/e9488da5-d66f-11e8-9424-01aa75ed71a1/language-en>

11. Draft Recommendation of the OECD Council on The Principles of Budgetary Governance. OECD Senior Budget Officials. July 2014. URL: <https://www.oecd.org/gov/budgeting/Draft-Principles-Budgetary-Governance.pdf>

12. Shalimova N., Magopets O., Shalimov V. Amalgamated hromadas of rural territories in Ukraine: Legislative rules and main trends in the formation of financial resources in modern conditions. European Journal of Economics and Management. 2022. Vol. 8, Iss. 2. P. 15-30. https://eujem.cz/wp-content/uploads/2022/eujem_2022_8_2/eujem_2022_8_2.pdf

13. Магопєць О.А., Шалімов В.В. Бюджетно-податковий потенціал в системі чинників забезпечення сталого розвитку об'єднаних територіальних громад. Центральнoукраїнський науковий вісник. Економічні науки. 2021. Вип. 7(40). С. 131-141. [http://economics.kntu.kr.ua/archive/7\(40\)/40_Magopets.html](http://economics.kntu.kr.ua/archive/7(40)/40_Magopets.html)

14. Shalimov V., Melnyk T., Reshetov V. Principles of Taxation and Budget Policy: the Necessity of the Stimulation of the Economic and Innovative Development. Innovative Economics and Management. 2021. Vol. 8, No3. P.64-74. <https://iem.ge/ojs/index.php/journal/article/view/68>

Розглянуто і схвалено на засіданні кафедри фінансів, банківської справи та страхування, Протокол №1 від 30 серпня 2022 р.